

КАМ'ЯНА ДІВА

ОПОВІДАННЯ

З англійської переклав Володимир КОБИЛЕЦЬКИЙ

Десмонд простягся на весь зріст на канапі і шовковим носовичком обтрушував невидимі порошинки зі своїх начищених до блиску черевиків.

— Що новенького на Фабриці життя? — поцікавився він у сестри, що запарювала в кухні чай.

— Не люблю, коли ти так кажеш. — Керолайн твердою ходою повернулася до вітальні й з грюком поставила на стіл великий білий чайник. — І заberi з канапи свої жакливі черевики. Від них тільки бруд кругом.

— Бруд? Боронь Боже,— відказав Десмонд і, сівши до столу, надкусив здобну булочку. — Невже так-таки нічого нового, Керолайн? Жодної мавпи з цікавими мутаціями? Жодної білої миші з чорними смугами?

— Ох, один із півнів зніс яйце... А втім, годі цих балачок. — Вона застережливо махнула рукою перед братовим носом. — Я взагалі не знаю, чого це тебе сюди принесло, Десмонде.

— Після цілого року в Голлівуді — п'ять мільйонів слів у самих остаточних варіантах, шість фільмів, усі касові, — та куди ж би ще в світі я міг податись, Керолайн, аби трохи відпочити душею, як не в цю затишну місцину, де мої таланти дістануть таку нищівну критику, а ім'я і репутація будуть піддані зневазі та глуму? Чудова наука, запевняю тебе, після того як... До речі, ти, сподіваюся, скрутила голову тому півневі?

— Звісно, що ні. З якої б то речі? Ми спостерігатимем, чи таке не повториться. Справжній півень, чудове пір'я і гребінь, але от узяв та й зніс яйце, якраз учора.

— Діло ваше, але в кожному разі тримай те яйце якнайдалі від змії. Керолайн поставила свою чашку на стіл.

— Про що це ти, Десмонде?

Брат дивився кудись повз її плечі.

— З приводу півнячих яєць усі авторитетні джерела одностайні. Якщо півень знесе яйце, а потім те яйце висидить змія, то наслідком цього буде потвора, звана василіском. Він має певні риси, успадковані від обох батьків, але найважливішим є те, що один лише погляд василіска негайно обертає людину на камінь.

— Які нісенітниці ти верзеш, — сказала Керолайн. — Тобі справді треба вчитись приборкувати свою уяву.

Десмондові великі зелені очі, що завжди бентежили Керолайн, навіть коли він був малим хлопчиком, раптом утупилися в її обличчя.

— Уява, моя любесенька сестричко, це те, за що кіностудії Західного краю ладні перегризтись, — досить лише перенести її на папір... А те, про що я кажу, ніяка не уява, хоч півнячі яйця трапляються надзвичайно рідко. За часів середньовіччя півня, що зніс яйце, судили й прилюдно страчували. А ще рідкісніші мають бути півнячі яйця, висиджені зміями. Але ніде в першоджерелах не знайдеш згадки, щоб з них вийшов не василіск, і десятки авторитетів сходяться на тому, що доконче буває тільки так.

— Вони ґрунтуються на спостереженнях?

— По-твоєму, це так уже важливо? Слухай, Керолайн, заріж ти чимскоріш того півня і не залишай яйце там, де може бути хоча б натяк на змію. А ще краще — тримай біля себе куницю. Це єдина жива істота, якій не шкодить погляд василіска. — Десмонд поглянув на годинник. — Ну, мені час їхати. Бережи себе, сестричко.

З дверей свого котеджу Керолайн дивилась, як брат від'їжджає до свого власного світу. Потім, знову лишившись сама-одна, сумно зітхнула, поскладала брудний посуд до мийниці, взяла пальто, що висіло біля дверей, і зійшла з пагорка до величезного блоку біологічних лабораторій, де працювала.

Молодий реєстратор привітав її.

— Як там містер Морнінгтон?

— У Десмонда все чудово.

— Я прочитав усі його книжки. Мені вони видалися сповненими фантазії. І фільмів, знятих за ними, я не пропускаю.

Керолайн записалася в реєстраційній книзі й пішла білим коридором до своєї лабораторії. Надворі сідало сонце — вона полюбляла працювати ввечері, коли не було гамору і потурбувати її могли хіба що поодинокі відвідувачі.

Лаборант, якого вона змінила, зняв халат.

— Привіт. Як там Десмонд?

Вона аж зубами скреготнула.

— Дякую, у мого брата все чудово. А як тут півень у четвертому номері?

— Теж чудово. Що ти збираєшся робити з яйцем?

— Полиш це на мене, гаразд? Маю ідею одного експерименту. Може вийти нічогенька статейка.

У будинку запанувала тиша. Керолайн дістала свої папери й заходилася коло роботи, час від часу встаючи, щоб проконтролювати свій дослід або наглянути за перебігом дослідів інших працівників лабораторії, що вже пішли додому.

Близько другої години ночі вона вперше відчинила клітку номер чотири. Довго роздивлялася на півня та одне-єдине яйце довшеної овальної форми, що наробило в лабораторії стільки шелесту. Тоді простягла руку, взяла яйце, перейшла до заклоеної клітки навпроти й поклала його туди. Коли вона зачинала дверцята, з клітки долинуло сичання.

Керолайн заклала до друкарської машинки новий аркуш паперу й знову почала клацати...

— На Бога, Керолайн, що ви робите з тим яйцем?

— Перевіряю гіпотезу мого брата, шефе. Сподіваюся, що доведу її хибність. Він зробив мало не божевільне припущення щодо наслідків висиджування півнячого яйця змією. Я відворюю необхідні умови за постійного нагляду й спостереження.

— Вашого брата? А-а, так... Я б сказав, що з-поміж усіх, хто нині пише в цій галузі, він майже геній.

Керолайн до смерті обридло слухати про Десмонда та про його обдарованість.

— Моя стаття...

— Я переглянув її. Хочете винести її на наукову конференцію у вівторок? Карлсдейл мав прочитати свою доповідь, але в останню хвилину виникли деякі ускладнення.

— Ну звісно.

На той час експеримент з півнячим яйцем буде в критичній стадії, подумала Керолайн, але ж це вперше люди слухатимуть, що вона написала. На відміну від...

Вона скерувала свої думки в інший бік, намагаючись притлумити цю.

Вона повернулася до лабораторії в середу вночі, саме в той час, кол. звичайно вже йшла додому.

— Воно вилупилось.

— О, чудово. І на що ж воно схоже?

— Як по правді, то не було часу роздивлятися. Мав клопіт із мишами у восьмому, дев'ятому й десятому номерах. Та якщо ти планувала вивести породу, то користь, я б сказав, мізерна.

— Чому?

— Воно якесь... деформоване. — І співробітник пішов собі.

Волосся Керолайн почало колоти їй потилицю. Вона повільно підійшла до клітки зі змією і відчинила дверцята.

Усередині щось вовтузилось. Воно було кольору одноденного курчати, вкрите м'яким жовтим пухом, але мало чотири лапи, а замість куцого курчачого охвістка — щось ніби довгу мотузку, голу й сіру на кінчику.

В кутку непорушно лежала змія, названа мати цієї потвори.

Керолайн відхилилася від світла, щоб краще придивитися.

Потвора підвела голову.

І поглянула на неї.

— ...А також три лаборанти, дві прибиральниці і коза,— сказав геть збентежений шеф щойно прибулому Десмондові Морнінгтону.

Брат Керолайн мав стомлений і похмурий вигляд. Коли його повідомили про те, що сталося, він залишив веселу вечірку й цілу ніч гнав машиною сюди.

— Хто б міг подумати, що вона таке утне,— сказав він. — Але я міг би дотямити, що спробує. Моя сестра ніяк не могла змиритися з фактом, що ніколи не досягне своєю копіткою працею того, що випало мені як дар. Певно, їй було дуже прикро завжди і скрізь чути про мої успіхи.

Він почав розпаковувати клітку, яку привіз із собою.

— Що це ви привезли?

— Куницю. Боюся, що вона винищить чимало інших тварин у вашій

лабораторії, але іншої ради немає. Це лихе звіря двічі вкусило мене, коли я брав його напрокат, вирушаючи сюди. Потім, коли буде по всьому, я віддам вам на дослідження рештки василіска. А тепер пропустіть мене, я хочу ввійти туди. — І він рушив до дверей лабораторії. — Звичайно, мені дуже жаль сестру і я ретельно вивчу всі джерела, аби знайти, чим можна зарадити в її випадку. Але вона справді повелася страшенно по-дурному. Пунктуально виконала всі умови, наведені в переказах. То як же вона могла сподіватись, що станеться не так?..

Кобилецький Володимир Васильович (нар. 1959 р.) — інженер, позаштатний перекладач київської редакції Всесоюзного центру науково-технічного перекладу. Дебютував у «Всесвіті» 1990 р.
